

Sygn. akt III RC 121/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 września 2013 r.

Sąd Rejonowy w Bolesławcu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący : SSR Izabela Łukawska

Protokolant : Dagmara Pietrzak

po rozpoznaniu w dniu 5 września 2013 r. w Bolesławcu

sprawy z powództwa M. Z. i H. Z.

przeciwko R. W.

o alimenty

I- powództwo oddala;

II- zwalnia powodów od ponoszenia kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt III RC 121/13

UZASADNIENIE

Powodowie M. i H. Z. w pozwie skierowanym przeciwko R. W. wnieśli o zasądzenia od pozwanej na ich rzecz alimentów w kwocie po 250 zł miesięcznie na rzecz każdego z nich. W uzasadnieniu powodowie wskazali, że są emerytami. Powód przebył chorobę nowotworową i operację usunięcia dysków kręgosłupa szyjnego. Choruje na nadciśnienie. Co kwartał opłaca wizytę u kardiologa w kwocie 100 zł. Miesięcznie wydaje na leki 150 zł. Powódka choruje na nadciśnienie i osteoporozę, miesięcznie wydaje na leki 100 zł. Powodowie darowali pozwanej mieszkanie w B., Zgodnie z umową darowizny pozwana zezwoliła powodom na dożywotnie i nieodpłatne zamieszkiwanie w tym lokalu. Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Bolesławcu z dnia 23 października 2012r. (INc 645/12) od powodów na rzecz pozwanej zasądzono kwotę 973 zł tytułem częściowego zwrotu kosztów utrzymania tego mieszkania. powodowie miesięcznie wydają na zakup żywności ok. 700-800 zł. Opłaty za energię elektryczną i gaz to 100 zł miesięcznie, telefon stacjonarny i komórkowy 70-80 zł miesięcznie.

Pozwana R. W. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości podnosząc, że powodowie nie znajdują się w niedostatku. Pozwana przeszła liczne zabiegi operacyjne i obecne musi stosować terapię hormonalną. Leczy się na dolegliwości gastryczne. Od ponad roku pozwana mieszka sama, ponieważ z uwagi na jej stan emocjonalny jej mąż wyprowadził się i pozostają w separacji. Jej mąż zamieszkuje w Polsce ze swoimi rodzicami. Pozwana z uwagi na stan zdrowia nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie i korzysta z pomocy swojego męża. Uzyskiwane przez nią wynagrodzenie wystarcza jej na wyżywienie i leki. Powodowie uzyskują świadczenia emerytalne w łącznej kwocie 2650 zł, co stanowi wielokrotność wynagrodzenia pozwanej. Wskazane w pozwie wydatki powodów to 1330 zł miesięcznie. Po odjęciu tych wydatków od dochodów powodom pozostaje wolna suma do dysponowania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowie M. Z. i H. Z. są małżeństwem i mają czworo dzieci:

1. pozwaną R. W.,

2. M. P. lat 51, mieszkającą w B., niepracującą, posiadającą troje dzieci, pełnoletnich, które ukończyły naukę, która ma męża pracującego za granicą,

- 2 -

3. S. P. lat 49 mieszkającą z mężem w Niemczech, która ma dwoje dorosłych dzieci,

4. M. lat 43 mieszkającą w L. i pracującą w niemieckiej firmie w L., jest wdową, na utrzymaniu ma 13-letnie dziecko.

Powód H. Z. ma 73 lata, otrzymuje emeryturę w kwocie netto 1572 zł. W 2007r. chorował na kręgosłup i jeździł na wózku. Przeszedł operację i nie porusza się na wózku. W 2008r. przeszedł operację jelita grubego z powodu nowotworu. Z tego powodu przebywał w Szpitalu w okresie od 25.03.2008r. do 02.04.2008r. Powód korzysta również z prywatnych wizyt u kardiologa. Wizyta kosztuje 130 zł. Na leki wydaje miesięcznie ok. 200 zł. Powód jeździ również na kontrole do onkologa do L. co 3 miesiące. Koszt dojazdu samochodem powoda do L. to ok. 40 zł. Powód korzysta również z prywatnych wizyt u neurologa w B. kosztuje 80 zł. Idzie do lekarza wtedy kiedy ma bóle kręgosłupa. Czasami 3 razy w miesiącu, a czasami raz na 6 miesięcy. Wizyta kosztuje 80 zł. Powód posiada samochód osobowy marki C. rok produkcji 1993. Przegląd samochodu kosztuje 160 zł rocznie, a ubezpieczenie OC - 573 zł. W maju 2013r. powód przeszedł udar, z tego powodu bierze dodatkowe leki, które kosztują 130 zł miesięcznie. Obecnie jeździ do kardiologa do (...) razy w miesiącu.

(dowód: zeznania powoda H. Z. k. 53 i 90, wydruk z Banku (...) k. 4, karty informacyjne leczenie szpitalnego powoda k. 6-11, faktury za lekarstwa powoda k. 12-16).

Powódka M. Z. ma 80 lat, otrzymuje emeryturę w kwocie netto 988 zł miesięcznie. Choruje na nadciśnienie, osteoporozę. Na leki wydaje miesięcznie ok. 100 zł. Jeździ na prywatne wizyty do kardiologa do L..

(dowód: zeznania powódki M. Z. k. 53 i 90, wydruk z Banku (...) k. 5

Na jedzenie powodowie wydają ok. 700 z miesięcznie. Powodom pomagają córki mieszkająca w B. - M. i mieszkająca w L. - M.. Pomagają one rodzicom w sprzątaniu mieszkania, czy zrobieniu zakupów. Mieszkająca w Niemczech córka S. czasami pomaga rodzicom w ten sposób, że przyśle im drobne kwoty pieniędzy.

(dowód: zeznania powoda H. Z. k. 53 i 90 i (dowód: zeznania powódki M. Z. k. 53 i 90).

Aktem notarialnym z dnia 04 stycznia 2008r. powodowie darowali na rzecz pozwanej spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego o powierzchni 44,3 m², położonego w B. przy ul. (...). W umowie określono

- 3 -

wartość lokalu mieszkalnego na kwotę 90.000 zł, a pozwana R. W. oświadczyła, że zezwala rodzicom na dożywotnie nieodpłatne zamieszkiwanie w tym lokalu. Po dokonaniu darowizny powodowie byli u pozwanej w (...)dwa razy, przy czym ostatni raz 3 lata temu. Kiedy tam jechali to raz przebywali 2 miesiące, a raz półtora miesiąca. Powodowie opłacają rachunki za energię elektryczną - 60 zł miesięcznie i za gaz 80 zł miesięcznie.

(dowód: akt notarialny k. 17-18, zeznania powódki M. Z.. k. 90 i zeznania pozwanego H. Z. k. 53).

Pozwana R. W. mieszka w (...) od 6 lat. Nie ma zawodu, ukończyła jedynie szkołę podstawową. Jest mężatką, ale jej mąż od ponad roku mieszka u swoich rodziców w Polsce. Pozostają w faktycznej separacji. Mają dwoje dzieci w wieku 28 i 34 lata. Jeden syn mieszka w Polsce, a drugi w (...)w tej samej miejscowości co pozwana. Pozwana wykonuje tzw. małą pracę polegającą na sprzątaniu mieszkań, które wynajmowane są przez ludzi, którzy przyjeżdżających na wczasy. Jej wynagrodzenie zależy od ilości przepracowanych godzin i wynosi od 120 do 200 euro miesięcznie, ale nie w każdym miesiącu. Aby mieć prawo do zasiłku pozwana musi przepracować przynajmniej rok czasu. Wcześniej pozwana nie pracowała i była utrzymaniu męża, który miał zarejestrowaną jednoosobową działalność gospodarczą z

zakresu budownictwa, jego dochody wyniosły 8.000 -10.000 euro miesięcznie przed opłaceniem podatków. Tą firmę wyrejestrował w dniu 11 listopada 2011r., a w kwietniu 2012r. wymeldował się z (...). Od ponad roku mąż pozwanej jest wymeldowany z mieszkania, którym wcześniej zamieszkiwał wspólnie z pozwaną, jednak w dalszym ciągu opłaca to mieszkanie w wysokości 540 euro miesięcznie (czynsz i media). Opłaca on również ubezpieczenie pozwanej w kwocie 150 euro. W listopadzie 2011r. pozwany zarejestrował działalność gospodarczą w Polsce również z zakresu (...). Wykonuje prace zarówno na terenie Polski, jak i Niemiec. Pozwana pomaga swojemu synowi mieszkającemu w tej samej miejscowości w opiece nad 5-letnim wnukiem. Zajmuje się nim 3 razy w tygodniu, oraz czasami w weekendy, jeśli jest taka potrzeba. Kiedy przebywa u syna to pozostaje na jego utrzymaniu. Pozwana przeszła operację w związku z perforacją jelita oraz na tzw. sprawy kobiece. Było to w 2003r. i przez 2-3 lata z tego powodu była na rencie. Powinna brać leki na nerwice, ale stara się ograniczyć do leków ziołowych. Musi brać hormony, które kosztują 50 euro. Powinna chodzić do lekarzy w związku z nerwicą, ale jej na to nie stać. Nie posiada dokumentacji lekarskiej, ponieważ pozostawiła ją w mieszkaniu zajmowanym przez powodów i nie ma do nich dostępu. Pozwana nie posiada samochodu. Jest współwłaścicielką domu jednorodzinnego, który został wybudowany przez jej męża w trakcie trwania małżeństwa w miejscowości

- 4 -

K., na działce, którą mąż pozwanej otrzymał od swoich rodziców. Dom ten nie jest wewnątrz wykończony.

(dowód zeznania pozwanej R. W. k. 53-54 i 75, zeznania świadka Z. W. k. 74-75 oraz E. G.. k. 74, umowa najmu mieszkania w Niemczech k. 37 i 38-39, zaświadczenie o dochodach pozwanej k. 40-45, zaświadczenie o wymeldowaniu Z. W. k. 46-47, , zaświadczenie o wysokości kwoty ubezpieczenia pozwanej k. 48-51, wypis z księgi wieczystej k. 56-62, akt darowizny na rzecz Z. W. k. 63-66, Zawiadomienie Wydziału Ksiąg Wieczystych k. 67-68).

Po darowaniu mieszkania pozwanej powodowie przez pewien czas ponosili wszystkie opłaty za to mieszkanie tj. opłacali czynsz i media. Po jakimś czasie przestali opłacać czynsz za mieszkanie. Przestali również przyjeżdżać do pozwanej. W dniu 11 maja 2012r. pozwana wniosła pozew do Sądu Rejonowego w Bolesławcu o zasądzenie na jej rzecz od powodów M. Z. i H. Z. Kwoty 2705,60 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10 maja 2012r. R. W. wskazała, że dostała wezwanie ze Spółdzielni Mieszkaniowej do uregulowania opłat za mieszkanie położone w B. przy ul. (...) z tytułu opłat za zużytą zimną wodę, za centralne ogrzewanie i za wywóz śmieci. Opłaty te były nieuiszczone od 01 stycznia 2011r. Zgodnie z wyrokiem Sądu Rejonowego w Bolesławcu z dnia 23 października 2012r. w pkt I od M. i H. Z. została solidarnie zasądzona na rzecz R. W. kwota 973,00 zł ustawowymi odsetkami od 10 maja 2012r. W pkt II dalej idące powództwo zostało oddalone. Z uzasadnienia Sądu Rejonowego wynika, że Sąd ten przyjął, że powodowie zgodnie z umową darowizny zwolnieni są z ponoszenia opłat stałych za mieszkanie, a zobowiązani są do uiszczenia opłat zmiennych, które mają wpływ na wysokość opłat na rzecz Spółdzielni. Sąd przyjął, że z pisma Spółdzielni wynika, że opłatami zmiennymi są opłata za wywóz nieczystości i opłata za zużycie zimnej wody. Natomiast opłata za centralne ogrzewanie jest opłatą stałą i tą powinna uiszczać R. W.. Na skutek apelacji R. W. domagającej się zasądzenia na swoją rzecz również kwoty wynikającej z opłaty za energię cieplną w kwocie 1732,60 zł Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze wyrokiem z dnia 27 marca 2013r. zmienił zaskarżony wyrok w pkt II i III i zasądził od M. i H. Z. na rzecz R. W. kwotę 1732,60 zł. Z pisma Spółdzielni Mieszkaniowej w B. wynika, że miesięczny wymiar czynszu na dzień 10.02.2012r., wynosił 330,46 zł. W tym: 110,69 zł - opłata za c.o., 15,34 zł opłata za wywóz nieczystości i 30,44 zł zaliczka na zimną wodę.

(dowód: akta Sądu Rejonowego w Bolesławcu IC upr 387/12 - w załączeniu).

- 5 -

Czynsz za mieszkanie w B. w kwocie 330 zł opłacany był od stycznia 2011r przez męża pozwanej Z. W..

(dowód: zeznania H. Z. k. 53 i 90 oraz zeznania świadka Z. W. k. 74-75).

Sąd zważył co następuje:

Bezsporne w sprawie jest, że pozwana R. W. jest jednym z czwórki dzieci powodów oraz, że aktem notarialnym z dnia 04 stycznia 2008r. powodowie darowali na rzecz pozwanej spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego o powierzchni 44,3 m², położonego w B. przy ul. (...). W umowie określono wartość lokalu mieszkalnego na kwotę 90.000 zł, a pozwana R. W. oświadczyła, że zezwala rodzicom na dożywotnie nieodpłatne zamieszkiwanie w tym lokalu.

Jak wynika z przeprowadzonego postępowania dowodowego powodowie są osobami starszymi i schorowanymi, otrzymującymi emerytury w łącznej kwocie netto ok. 2600 zł. Za mieszkanie, które darowali pozwanej ponosili miesięczne opłaty za energię elektryczną - 60 zł i za gaz 80 zł. Pozostałe koszty utrzymania mieszkania ponosił mąż pozwanej Z. W. w kwocie 330 zł miesięcznie. Na skutek wyroku Sądu Rejonowego w Bolesławcu, następnie zmienionego przez Sąd Okręgowy w J. G. od powodów na rzecz pozwanej zostały zasądzone kwoty 973,00 zł i 1732,60 zł stanowiące nie uiszczone przez powodów opłaty za ogrzewanie mieszkania, wywóz nieczystości i opłatę za zużytą zimną wodę. Jak wynika z zestawienia przedłożonego przez Spółdzielnię Mieszkaniową w B. miesięczny koszt tych opłat w czynszu wynoszącym 330 zł to kwota 155,00 zł miesięcznie i taką kwotę powinni uiszczać powodowie z tytułu użytkowania mieszkania również w przyszłości. Pozwana jako właścicielka mieszkania musi ponosić pozostałe opłaty w kwocie ok. 175,00 zł miesięcznie. Jak wynika z zeznań powodów łącznie na leki wydają ok. 400 zł miesięcznie. Poza tym korzystają z prywatnych wizyt lekarskich w L. czasami kilka razy w miesiącu, a czasami co kilka miesięcy, koszt takiej wizyty to ok. 100 zł plus koszty dojazdu do L. ok. 40 zł. Na jedzenie wydają ok. 700 zł miesięcznie. Tak więc gdyby sumować te wszystkie koszty, tj. opłaty za mieszkanie tj. ok. 300 zł, koszt zakupu leków 400 zł, wydatki na jedzenie - 700 zł oraz kwotę 500 zł miesięcznie na wyjazdy do L. i opłatę wizyt lekarskich daje to łącznie kwotę ok. 1900 zł miesięcznie. Do dyspozycji powodów pozostaje kwota ok. 700 zł miesięcznie, która może być wydana na inne potrzeby.

- 6 -

Zgodnie z treścią art. 133 §2 kro rodzice uprawnieni są do świadczeń alimentacyjnych ze strony dzieci tylko w przypadku kiedy znajdują się w niedostatku. Jak wynika z orzecznictwa Sądu Najwyższego niedostatek występuje wtedy, gdy uprawniony nie może w pełni własnymi siłami, z własnych środków, zaspokoić swoich usprawiedliwionych potrzeb.

Wskazana wyżej sytuacja materialna powodów wyraźnie wskazuje, że nie znajdują się oni w niedostatku. Jak na polskie realia mają stosunkowo duże emerytury, które pokrywają w całości ich uzasadnione potrzeby. Wprawdzie darowali pozwanej mieszkanie i w ten sposób wyzbyli się własności, jednak pozwana zezwoliła rodzicom na dożywotnie nieodpłatne zamieszkiwanie w tym lokalu. To spowodowało, że powodowie swobodnie i samodzielnie zamieszkują w tym mieszkaniu (pozwana przebywa za granicą), a pozwana opłaca czynsz za to mieszkanie w kwocie, która po wyroku Sądu powinna wynosić obecnie 175 zł miesięcznie. Gdyby nie darowizna na rzecz pozwanej to powodowie musieliby ponosić o tyle większe koszty opłat za mieszkanie. Opłacając taką kwotę za mieszkanie, pozwana w takim zakresie łoży na utrzymanie powodów. Pozwana przyjmując darowiznę mieszkania, zezwoliła rodzicom na dożywotnie nieodpłatne zamieszkiwanie w tym lokalu, ale skoro sama w nim nie mieszka to mogłaby np. jako właścicielka tego mieszkania wynająć w nim jeden pokój.

Jeśli w ocenie powodów, pozwana dopuściła się wobec nich rażącej niewdzięczności, to mogą wystąpić o odwołanie darowizny.

Biorąc pod uwagę wskazane wyżej okoliczności Sąd uznał, że z uwagi na to, że po stronie powodów nie występuje niedostatek, brak jest podstawowej przesłanki uzasadniającej zasądzenie od pozwanej na rzecz powodów dochodzonych alimentów i z tego względu powództwo oddalił.

Na podstawie art. 102 kpc Sąd zwolnił powodów od ponoszenia kosztów postępowania, uznając, że z uwagi na ich dochody, stan zdrowia i ponoszone koszty utrzymania, obciążanie ich tymi kosztami byłoby nieuzasadnione.